

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้ซอฟต์แวร์บัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
ภาคการผลิตในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Factors Affecting Decision Making in Using Accounting Software by Small
and Medium Enterprises in Manufacturing Sector in Northeastern Region.¹

► จุฑามาศ ชัยศิริถาวรกุล²

► รองศาสตราจารย์อรสา อร่ามรัตน์³

ABSTRACT

The objectives of this research were to study: 1) the factors affecting decision making in using accounting software 2) relation between the factors affecting decision making in using accounting software and the business features 3) volume of accounting software use to prepare accounting information including advantage and disadvantage of accounting software use. The study tool was a questionnaire and executive interview form. The sampling of the research was small and medium enterprises in manufacturing sector in Northeastern region; totaling 190 entities. Data were analyzed by a statistic software package, and then exhibited in forms of frequency, percentage, mean and standard deviation. The hypotheses were tested through Pearson Correlation, t-test and F-test at the statistical significance level of 0.05.

The research found that the factors affecting decision making in using accounting software were product, place, promotion, and price orderly. In addition, advantage of accounting software use is correct and complete accounting information, but disadvantage is unable to solve problem by user. It was found from the statistic test that the business size effects the price in negative direction, year of accounting software use effects the place in negative direction, and business with different type of customer results in difference in opinion toward product. The study found that difference business size efforts volume of accounting software use to prepare financial accounting information. Most volume of accounting software used to prepare balance sheet and income statement 90.50%. For managerial accounting information, difference business size efforts volume of accounting software used to prepare sales and accounts receivable report, purchase and accounts payable report, inventory report, fixed assets report and costing report. The proportion of accounting software use to prepare the reports is over 65%.

Key Words : Accounting Software

: ซอฟต์แวร์บัญชี

¹ ผลการศึกษาวิทยานิพนธ์

² นิสิตปริญญาโท โครงการปริญญาโทการบัญชี ภาคพิเศษ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

³ ภาควิชาบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

- 1) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้ซอฟต์แวร์บัญชี
- 2) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้ซอฟต์แวร์บัญชีกับคุณลักษณะของกิจการ
- 3) ปริมาณการใช้ซอฟต์แวร์บัญชีในการจัดทำข้อมูลทางการเงินรวมถึงประโยชน์และอุปสรรคจากการนำซอฟต์แวร์บัญชีไปใช้ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมภาคการผลิตในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร กลุ่มตัวอย่างคือ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมภาคการผลิตในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 190 ราย และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ Pearson Correlation t-test และ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้ซอฟต์แวร์บัญชีคือ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ การจัดจำหน่าย การส่งเสริมการตลาด และราคาตามลำดับ ส่วนประโยชน์จากการใช้ซอฟต์แวร์บัญชีคือ ข้อมูลทางการเงินที่ถูกต้อง ครบถ้วน และอุปสรรคที่สำคัญคือ ผู้ใช้งานไม่สามารถแก้ไขปัญหาเองได้ จากการทดสอบทางสถิติพบว่า ขนาดกิจการมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปัจจัยด้านราคา จำนวนปีที่กิจการใช้ซอฟต์แวร์บัญชีมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปัจจัยด้านการจัดจำหน่าย และประเภทของกลุ่มลูกค้าที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ที่แตกต่างกัน และยังพบว่ากิจการที่มีขนาดแตกต่างกันมีปริมาณการใช้ซอฟต์แวร์บัญชีในการจัดทำข้อมูลทางการเงินในสัดส่วนที่มากเช่นเดียวกัน โดยมีการนำซอฟต์แวร์บัญชีมาใช้ในการจัดทำงบดุลและงบกำไรขาดทุนมากที่สุด

คิดเป็นร้อยละ 90.50 ส่วนข้อมูลทางด้านบัญชีบริหาร กิจการที่มีขนาดแตกต่างกันมีปริมาณการใช้ซอฟต์แวร์บัญชีในการจัดทำข้อมูลทางด้านบัญชีบริหารมากเช่นเดียวกัน โดยนำไปใช้ในการจัดทำรายงานเกี่ยวกับการขายและลูกหนี้ รายงานเกี่ยวกับการซื้อและเจ้าหนี้ รายงานเกี่ยวกับสินค้าคงเหลือ รายงานเกี่ยวกับสินทรัพย์ถาวร และรายงานต้นทุน โดยมีสัดส่วนการใช้ซอฟต์แวร์บัญชีในการจัดทำข้อมูลดังกล่าวมากกว่าร้อยละ 65

บทนำ

ปัจจุบันคอมพิวเตอร์เข้ามามีบทบาทสำคัญในการปฏิบัติงานด้านการบัญชี และหัวใจสำคัญที่ทำให้คอมพิวเตอร์ประมวลผลได้คือ ซอฟต์แวร์บัญชี (Accounting software) ซึ่งสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (SIPA) ได้เล็งเห็นความสำคัญจึงสนับสนุนให้มีการพัฒนาซอฟต์แวร์สำเร็จรูปโดยเฉพาะอย่างยิ่งซอฟต์แวร์สำหรับธุรกิจ SMEs (ครรชิต มัลลียงค์, 2547) เพื่อให้ผู้ประกอบการได้ใช้ซอฟต์แวร์ที่ผลิตได้ในประเทศซึ่งมีราคาถูกกว่าของต่างประเทศ จากข้อมูลเพิ่มเติมยังพบอีกว่าที่ภาครัฐให้ความสำคัญกับการพัฒนาซอฟต์แวร์สำหรับธุรกิจ SMEs อาจเกิดจากปัญหาที่ธุรกิจ SMEs มีการจัดทำข้อมูลทางการเงินที่ไม่เป็นระบบเป็นอุปสรรคในการขอสินเชื่อ และไม่มีข้อมูลทางการเงินที่ถูกต้อง ทันเวลาเพื่อใช้ในการวางแผน การควบคุม และการตัดสินใจ (ศูนย์ประสานงานที่ปรึกษา SME Thailand.NET, ม.ป.ป.) อีกทั้งธุรกิจ SMEs เป็นภาคธุรกิจส่วนใหญ่ของประเทศ และมีความสำคัญต่อกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยเป็นอย่างมาก เมื่อพิจารณาสัดส่วนของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมระหว่างปี 2547-2549 พบว่าในส่วนภูมิภาคที่มีสัดส่วนของ

ธุรกิจ SMEs มากที่สุดคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อีกทั้งในภูมิภาคนี้ยังเป็นฐานการผลิตเนื่องจากมีสัดส่วนของภาคการผลิตมากที่สุดอีกด้วย (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2549) ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้ซอฟต์แวร์บัญชีในการจัดทำข้อมูลทางการเงินบัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมภาคการผลิตในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้ซอฟต์แวร์บัญชีในการจัดทำข้อมูลทางการเงินบัญชีกับคุณลักษณะของกิจการ และศึกษาปริมาณการใช้ซอฟต์แวร์บัญชีในการจัดทำข้อมูลทางการเงินบัญชีรวมถึงประโยชน์และอุปสรรคจากการใช้ซอฟต์แวร์บัญชี

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้ซอฟต์แวร์บัญชีมีหลายเกณฑ์หากใช้ทฤษฎีส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix) หรือที่รู้จักกันคือ 4P's (Kotler, 2003) จะแบ่งปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้ซอฟต์แวร์บัญชีเป็น 4 ได้แก่ด้านผลิตภัณฑ์คือ คุณภาพ:ใช้งานง่าย รองรับรายการค้าที่เพิ่มขึ้นได้, การออกแบบ:รองรับภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จัดทำข้อมูลได้ตามต้องการ, คุณลักษณะ:มีบัญชีแยกประเภทครบถ้วน เหมาะกับขนาดและประเภทของกิจการ มีการสำรองข้อมูล, การบริการ:มีการจัดอบรมการใช้งาน มีคู่มืออ่านง่าย มีเมนูช่วยเหลือบนหน้าจอ บริการหลังการขายดี ด้านราคาคือ ราคาสินค้า:มีราคาให้เลือกหลากหลายตามต้องการให้คุ้มกับการลงทุน, ระยะเวลาการชำระเงิน:ช่วงเวลาชำระเงินสอดคล้องกับระยะเวลาติดตั้งจนเริ่มใช้งานได้, เงื่อนไขการให้สินเชื่อ:เลือกจ่ายชำระเป็นงวดได้ตามเงื่อนไขที่ตกลงกัน, ส่วนลด:มีส่วนลดพิเศษจากราคาเต็ม, ส่วนยอมให้:ส่วนลดนอกเหนือจากส่วนลดทางการค้าเพื่อส่งเสริมการตลาด ด้านการส่งเสริมการขายคือ การส่งเสริมการขาย:

มีซอฟต์แวร์ตัวอย่างให้ทดลองใช้การโฆษณา:โฆษณาผ่านสื่อต่างๆ ให้เข้าถึงข้อมูลได้ง่าย, การใช้หน่วยงานขาย:ให้ข้อมูลโดยละเอียดเกี่ยวกับคุณสมบัติของซอฟต์แวร์บัญชีเพื่อเพิ่มการตัดสินใจซื้อ, การประชาสัมพันธ์:จัดกิจกรรมให้เกิดความน่าเชื่อถือและเป็นที่รู้จัก, การตลาดทางตรง:จัดส่งพนักงานขายไปให้คำแนะนำหรือสาธิตการใช้งานถึงที่กิจการ ด้านการจัดจำหน่ายคือ ช่องทางจำหน่าย:รับข้อมูลและสั่งซื้อได้หลายทาง, ทำเลที่ตั้ง:มีศูนย์บริการหรือตัวแทนจำหน่ายกระจายทั่วไป ติดต่อดี, การเลือกคนกลาง:ตัวแทนจำหน่ายมีความน่าเชื่อถือในการให้บริการและความซื่อสัตย์, การจัดส่ง:มีความสะดวกและรวดเร็วในการจัดส่งซอฟต์แวร์เช่น Download ได้จากเว็บไซต์ของผู้จำหน่ายหรือจัดส่งจากตัวแทนจำหน่ายที่อยู่ใกล้ที่สุด (มนู อรดีดลเชษฐ์, 2545; วัชนีพร เศรษฐสุกโก, 2548; กชกร เฉลิมกาญจนา, 2549; นภาพร ลิขิตวงศ์ขจร และ ไพลิน ตรงเมธีรัตน์, 2551; Lebow and Adhikari, 1995; Janson and Subramanian, 1996; Hlupic and Paul, 1999; Adhikari and Zhang, 2003; Adhikari et al., 2004) อีกทั้งยังพบว่าประโยชน์จากการใช้ซอฟต์แวร์บัญชีโดยสรุปคือ ข้อมูลมีความถูกต้อง ครบถ้วน นำข้อมูลมาใช้ได้ทันเวลา การทำงานมีระบบและตรวจสอบได้ ลดความน่าเบื่อและความยุ่งยากในการทำงานบัญชี ลดต้นทุนในการจัดทำข้อมูลและลดปัญหาในการจัดเก็บเอกสาร รวมทั้งอุปสรรคจากการใช้ซอฟต์แวร์บัญชีโดยสรุปคือ บุคลากรไม่มีความรู้เพียงพอในการใช้งาน โปรแกรมไม่สมบูรณ์ เมื่อเกิดปัญหาในการปฏิบัติงานผู้ใช้ไม่สามารถแก้ปัญหาเองได้ ขั้นตอนในการทำงานซับซ้อน ใช้งานยาก รูปแบบรายงานไม่ตรงตามต้องการ และซอฟต์แวร์บัญชีไม่มีความยืดหยุ่น (พลพฐ ปิยวรรณ, 2537; ประนอม คำผา, 2545; สุวรรณ หวังเจริญเดช และคณะ, 2545;

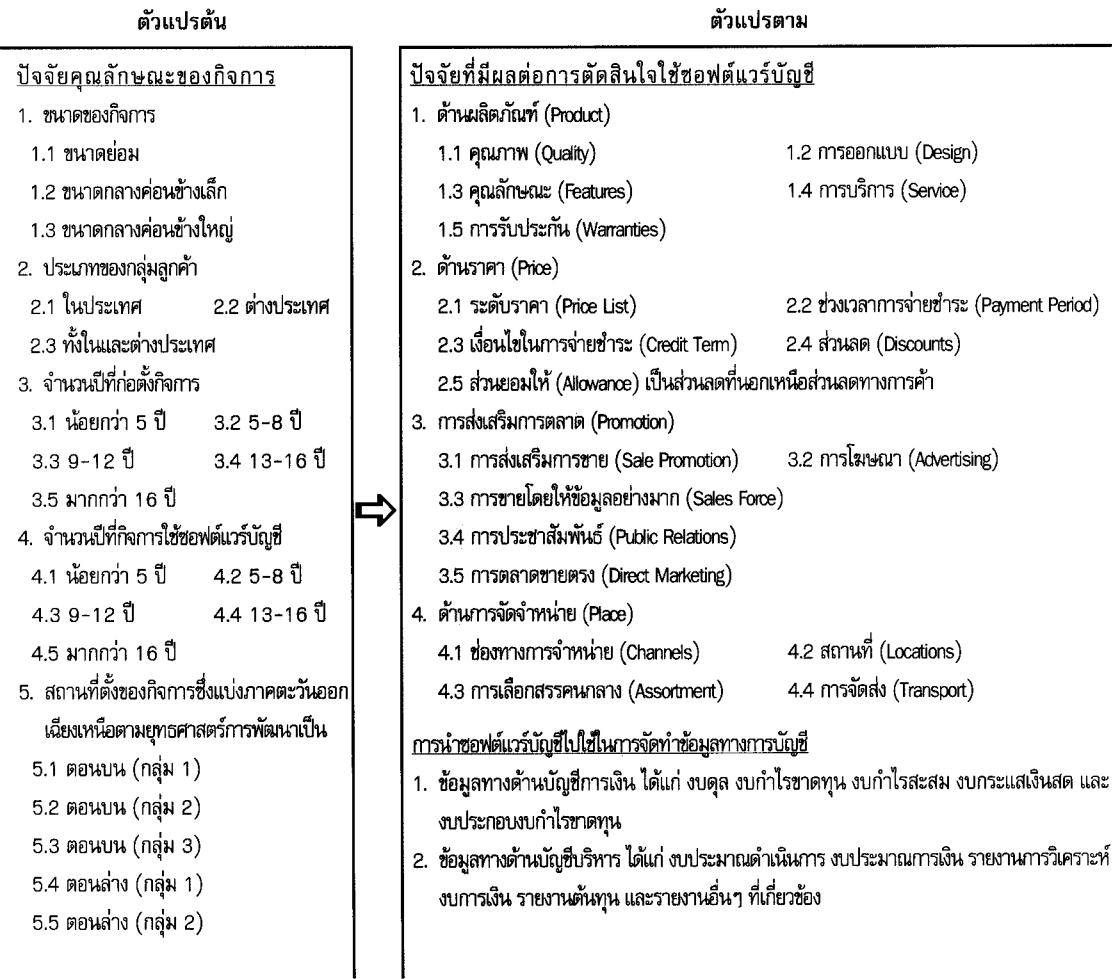
วิชนีพร เศรษฐสุกโก, 2546; กชกร เฉลิมกาญจนา, 2549; พลพฐ ปิยวรรณ และ สุภาพร เชิงเอี่ยม, 2549; นภาพร ลิขิตวงศ์ขจร และ ไพลิน ตรงเมธีรัตน์, 2551; Janson and Subramanian, 1996; Hlupic and Paul, 1999; Adhikari et al., 2004) และจากตำราที่เกี่ยวข้องยังทำให้ทราบว่าธุรกิจผลิตจะจัดทำข้อมูลทางการเงินบัญชีโดยอาจแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ ข้อมูลทางด้านบัญชีการเงินได้แก่ งบดุล งบกำไรขาดทุน งบกำไรสะสม (สำหรับกิจการที่ต้องจัดทำจะเปลี่ยนเป็นงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น) งบกระแสเงินสดและงบประกอบงบกำไรขาดทุน (สุวรรณ หวังเจริญเดช และคณะ, 2545; ดวงสมร อรพินท์ และคณะ, 2546; วิชนีพร เศรษฐสุกโก, 2546; พลพฐ ปิยวรรณ และ สุภาพร เชิงเอี่ยม, 2549; สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2549, นิตยา งามแดน, 2550) และข้อมูลทางด้านบัญชีบริหาร ได้แก่ งบประมาณต่างๆ ประกอบด้วย งบประมาณดำเนินงานและงบประมาณการเงิน รายงานการวิเคราะห์ต่างๆ เช่น รายงานการวิเคราะห์งบการเงิน รายงานการวิเคราะห์การขาย เป็นต้น และรายงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเช่น รายงานการเคลื่อนไหวสินค้าคงเหลือ รายงานต้นทุน เป็นต้น (สุวรรณ หวังเจริญเดช และคณะ, 2545; วิชนีพร เศรษฐสุกโก, 2546; เบญจมาศ อภิสิทธิ์ ภิญาญ และคณะ, 2548; กชกร เฉลิมกาญจนา, 2549; บุญอนันต์ ไชยชลอ, 2549; พลพฐ ปิยวรรณ และ สุภาพร เชิงเอี่ยม, 2549;) ในการวิจัยครั้งนี้มีการกำหนดตัวแปรต้นที่ต้องการศึกษาจากการตรวจสอบเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและปรับปรุงจากผลการทำ pre-test โดยแบ่งตัวแปรต้นเป็น 5 ตัวแปรได้แก่ 1) ขนาดกิจการ จากงานวิจัยของ Adhikari and Zhang (2003), Adhikari, Lebow, and Zhang (2004) และ

ผลจากการทำ pre-test พบว่ามีการกระจุกตัวของข้อมูลในช่วงขนาดกลาง ดังนั้นจากนิยามของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคการผลิตจึงแบ่งเป็นขนาดย่อม (จำนวนการจ้างงานไม่เกิน 50 คน หรือสินทรัพย์ถาวรไม่รวมที่ดินไม่เกิน 50 ล้านบาท) เป็นตามนิยาม แต่ขนาดกลางจะแบ่งครึ่งจากเกณฑ์การแบ่งตามนิยามคือ ขนาดกลางค่อนข้างเล็ก (จำนวนการจ้างงาน 51 - 100 คน หรือสินทรัพย์ถาวรไม่รวมที่ดินมากกว่า 50 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 100 ล้านบาท) และขนาดกลางค่อนข้างใหญ่ (จำนวนการจ้างงาน 101 - 200 คน หรือสินทรัพย์ถาวรไม่รวมที่ดินมากกว่า 100 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 200 ล้านบาท) และใช้เกณฑ์ตามกฎหมายกระทรวงอุตสาหกรรมที่ให้ถือตามจำนวนการจ้างงานหรือมูลค่าสินทรัพย์ถาวรไม่รวมที่ดินที่น้อยกว่าเป็นเกณฑ์กำหนดขนาด 2) ประเภทของกลุ่มลูกค้า จากงานวิจัยของ Adhikari and Zhang (2003) พบว่าสัดส่วนการขายต่างประเทศมีผลต่อปัจจัยที่กิจการนำมาใช้ในการพิจารณาซอฟต์แวร์บัญชี 3) จำนวนปีที่ก่อตั้งกิจการ จากงานวิจัยของ กชกร เฉลิมกาญจนา (2549) พบว่าจำนวนปีที่ก่อตั้งกิจการจะสะท้อนเกี่ยวกับประสบการณ์หรือการรับรู้และนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์รวมถึงซอฟต์แวร์บัญชีเข้ามาใช้ในกิจการ แต่การแบ่งจำนวนปีไม่มีเกณฑ์ตายตัว จึงทำการเก็บข้อมูลเป็นจำนวนปีที่แท้จริงแล้วนำมาแบ่งช่วงให้มีการกระจายของจำนวนกลุ่มตัวอย่างใกล้เคียงกัน และมีช่วงกว้างจำนวนปีเท่าๆ กัน ซึ่งแบ่งได้เป็น 5 ช่วงคือ น้อยกว่า 5 ปี, 5-8 ปี, 9-12 ปี, 13-16 ปี และมากกว่า 16 ปี 4) จำนวนปีที่กิจการใช้ซอฟต์แวร์บัญชี จากงานวิจัยของ Adhikari and Zhang (2003) พบว่าจำนวนปีที่กิจการใช้ซอฟต์แวร์บัญชีจะสะท้อนเกี่ยวกับประสบการณ์การใช้ซอฟต์แวร์บัญชี หากมีการใช้มานานย่อมต้องทราบข้อดีและข้อบกพร่อง

ของซอฟต์แวร์บัญชีที่ใช้อยู่ และกิจการอาจต้องการซอฟต์แวร์บัญชีที่มีคุณลักษณะแตกต่างจากช่วงปีแรกๆ จึงใช้การแบ่งช่วงตามจำนวนปีที่ก่อตั้งกิจการ 5) สถานที่ตั้งของกิจการ โดยข้อมูลจากศูนย์ประสานงานที่ปรึกษา SME Thailand.NET (ม.ป.ป.) รายงานว่าปัญหาของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมคือหน่วยงานภาครัฐให้บริการส่งเสริมสนับสนุนด้านต่างๆ ไม่ทั่วถึง และจากการทำ pre-test พบว่ากลุ่มตัวอย่างยังมีปัญหาในการรับรู้ข้อมูลและการเข้าถึงซอฟต์แวร์บัญชี จึงกำหนดสถานที่ตั้งของกิจการเป็นตัวแปรต้น โดยใช้เกณฑ์

การแบ่งพื้นที่ตามยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดของกรมส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งจะแบ่งเป็น 5 กลุ่มโดยแบ่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือออกเป็น ตอนบนกลุ่มที่ 1 (อุดรธานี หนองบัวลำภู หนองคาย เลย) ตอนบนกลุ่มที่ 2 (มุกดาหาร สกลนคร นครพนม กาฬสินธุ์) ตอนบนกลุ่มที่ 3 (ขอนแก่น มหาสารคาม ร้อยเอ็ด) ตอนล่างกลุ่มที่ 1 (นครราชสีมา ชัยภูมิ สุรินทร์ บุรีรัมย์) และตอนล่างกลุ่มที่ 2 (ยโสธร ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ อุบลราชธานี) ซึ่งนำไปสู่การกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ตามที่แสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวิธีการเลือกตัวอย่างแบบสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ซึ่งกลุ่มตัวอย่างคือ วิชาศึกษานานกลางและขนาดย่อมภาคการผลิตในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 190 ราย (ข้อมูลจากสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ณ เดือนสิงหาคม 2550) โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูงจำนวน 10 ราย และข้อมูลทุติยภูมิที่ได้จากการรวบรวมบทความ เอกสารวิชาการ ตำราวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งข้อมูลในเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง ทำการศึกษาโดยใช้วิธีทางสถิติ

คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งในการสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นโดยเลือกตอบข้อเดียวแบบ Likert Scale มี 5 ระดับ และการแบ่งช่วงค่าเฉลี่ยเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแปลผลเป็นดังแสดงในตารางที่ 1 ส่วนสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การทดสอบความสัมพันธ์แบบสหสัมพันธ์ (Correlation) การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่มแบบพารามेटริก โดยใช้ค่า t-test และการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระหว่าง 3 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้ค่า F-test (One-Way ANOVA)

ตารางที่ 1 ระดับคะแนนแบบ Likert Scale และเกณฑ์การแปลผล

ระดับคะแนน	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
5	4.21 – 5.00	เห็นด้วย/มีผลต่อการตัดสินใจมากที่สุด
4	3.41 – 4.20	เห็นด้วย/มีผลต่อการตัดสินใจมาก
3	2.61 – 3.40	เห็นด้วย/มีผลต่อการตัดสินใจปานกลาง
2	1.81 – 2.60	เห็นด้วย/มีผลต่อการตัดสินใจน้อย
1	1.00 – 1.80	เห็นด้วย/มีผลต่อการตัดสินใจน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ตารางที่ 2 คุณลักษณะของกิจการ

คุณลักษณะของกิจการ	ร้อยละ	คุณลักษณะของกิจการ	ร้อยละ
ขนาดของกิจการ		สถานที่ตั้งของกิจการ	
- ขนาดย่อม	30.50	- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน กลุ่มที่ 1	15.30
- ขนาดกลางค่อนข้างเล็ก	29.50	- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน กลุ่มที่ 2	6.30
- ขนาดกลางค่อนข้างใหญ่	40.00	- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน กลุ่มที่ 3	26.80
		- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง กลุ่มที่ 1	44.70
		- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง กลุ่มที่ 2	6.80
จำนวนปีที่ก่อตั้งกิจการ		จำนวนปีที่ใช้ซอฟต์แวร์บัญชี	
- น้อยกว่า 5 ปี	23.20	- น้อยกว่า 5 ปี	44.20
- 5 – 8 ปี	13.10	- 5 – 8 ปี	17.90
- 9 – 12 ปี	25.80	- 9 – 12 ปี	23.70
- 13 – 16 ปี	16.80	- 13 – 16 ปี	6.80
- มากกว่า 16 ปี	21.10	- มากกว่า 16 ปี	7.40
ประเภทของกลุ่มลูกค้า*		ซอฟต์แวร์บัญชีที่ใช้ในกิจการ	
- ตลาดในประเทศ	58.90	- พัฒนาขึ้นเองหรือจ้างโปรแกรมเมอร์	12.10
- ตลาดในและต่างประเทศ	41.10	- โปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป	87.90

* ไม่มีประเภทของกลุ่มลูกค้าที่เป็นตลาดต่างประเทศเพียงอย่างเดียว

จากตารางที่ 2 พบว่าส่วนใหญ่เป็นกิจการขนาดกลางค่อนข้างใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 40 มีประเภทของลูกค้าเป็นกลุ่มภายในประเทศ คิดเป็นร้อยละ 58.90 ระยะเวลาก่อตั้งกิจการ 9-12 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.80 ระยะเวลาที่กิจการใช้ซอฟต์แวร์บัญชี น้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.20 สถานที่ตั้งของกิจการอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างกลุ่มที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 44.70 และส่วนใหญ่ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี คิดเป็นร้อยละ 87.90

ตารางที่ 3 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้ซอฟต์แวร์บัญชี

(n=190)

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้ซอฟต์แวร์บัญชี	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
ผลิตภัณฑ์ (Product)	4.29	0.58	มากที่สุด
ราคา (Price)	3.58	0.84	มาก
การส่งเสริมการตลาด (Promotion)	3.65	0.79	มาก
การจัดจำหน่าย (Place)	3.75	0.96	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่าวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมภาคการผลิตในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้ซอฟต์แวร์บัญชีมากที่สุดคือ ด้านผลิตภัณฑ์ รองลงมาคือ ด้านการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด และด้านราคา ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์จากการนำซอฟต์แวร์บัญชีมาใช้ในการกิจการ

(n=190)

ประโยชน์จากการนำซอฟต์แวร์บัญชีมาใช้ในการกิจการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
ข้อมูลมีความถูกต้อง ครบถ้วน	4.52	0.75	มากที่สุด
ได้ข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจทันเวลา	4.29	0.90	มากที่สุด
ได้ข้อมูลตรงตามต้องการ ทำงานเร็วกว่าระบบมือ	4.48	0.70	มากที่สุด
การทำงานมีระบบและสามารถตรวจสอบได้ง่าย	4.35	0.83	มากที่สุด
การลดความเบี่ยงเบนและทำให้งานบัญชีง่ายขึ้น	3.76	1.18	มาก
ลดต้นทุนในการจัดทำข้อมูลทางการบัญชี	3.99	0.87	มาก
ลดปัญหาค่าใช้จ่ายและสถานที่จัดเก็บเอกสาร	3.92	0.88	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่าวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมภาคการผลิตในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 190 ราย มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์จากการนำซอฟต์แวร์บัญชีมาใช้ในการกิจการในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรกได้แก่ การที่ข้อมูลทางการบัญชีมีความถูกต้อง ครบถ้วน รองลงมาคือ ความสามารถในการจัดทำข้อมูลทางการบัญชีได้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้งานและทำงานได้เร็วกว่าระบบมือ และการทำงานมีระบบ สามารถตรวจสอบได้ง่าย ตามลำดับ

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารจำนวน 10 ราย โดยสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวคิดหรือนโยบายที่ผู้บริหารนำซอฟต์แวร์บัญชีมาใช้ในกิจการพบว่าผู้บริหารมีนโยบายหรือแนวคิดที่แตกต่างกันในการนำซอฟต์แวร์บัญชีมาใช้ในกิจการ สามารถนำมาสรุปเป็นประเด็นหลักๆคือ ผู้บริหารที่ต้องการให้ข้อมูลทางการบัญชีของกิจการมีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ เพื่อภาพลักษณ์ที่ดีของกิจการมีจำนวน 5 ราย ผู้บริหารที่ต้องการวางระบบบัญชีของกิจการให้ดีเพื่อรองรับการเติบโตของกิจการในอนาคต และได้ข้อมูลทางการบัญชีที่ถูกต้องทันเวลามีจำนวน 4 ราย และผู้บริหารที่ต้องการให้มีการเชื่อมโยงข้อมูลภายในกิจการเพื่อความสะดวก รวดเร็วในการปฏิบัติงาน ลดปริมาณเอกสาร และได้ข้อมูลทางการบัญชีที่ถูกต้องทันเวลามีจำนวน 1 ราย และผู้บริหารส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์มีผลต่อการตัดสินใจใช้ซอฟต์แวร์บัญชีมากที่สุด ซึ่งถ้าพิจารณาด้านผลิตภัณฑ์ ผู้บริหารจะพิจารณาความเหมาะสมของซอฟต์แวร์บัญชีกับธุรกิจผลิต เป็นภาษาไทย จัดทำงบการเงินหลักๆ ได้ มีระบบงานครบถ้วน ใช้งานง่าย ทำงานบนระบบวินโดวส์ได้ และมีระบบควบคุมเพื่อให้การประมวลผลมีความถูกต้อง ครบถ้วน มีบริการหลังการขายที่ดี พนักงานมีความเชี่ยวชาญในการให้คำแนะนำและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับซอฟต์แวร์บัญชี ส่วนด้านราคา ผู้บริหารจะพิจารณาความคุ้มค่าในการลงทุน ราคาไม่สูงเกินไป มีให้เลือกหลายระดับราคาตามเวอร์ชันที่ต้องการ มีส่วนลด มีเงื่อนไขในการให้สินเชื่อที่น่าสนใจ ส่วนด้านการส่งเสริมการตลาด ผู้บริหารจะพิจารณาการที่ผู้จำหน่ายหรือตัวแทนจำหน่ายเข้ามาให้ข้อมูลเกี่ยวกับซอฟต์แวร์บัญชีโดยละเอียดและมีการสาธิตการใช้งาน และด้านการจัดจำหน่าย ผู้บริหารจะพิจารณาการที่มีศูนย์บริการใกล้ๆ ซึ่งต้องมีความน่าเชื่อถือ และชื่อเสียงต่อลูกค้า

ตารางที่ 5 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับอุปสรรคจากการนำซอฟต์แวร์บัญชีมาใช้ในกิจการ

(n=190)

อุปสรรคจากการนำซอฟต์แวร์บัญชีมาใช้ในกิจการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้ซอฟต์แวร์	3.48	1.09	มาก
โปรแกรมไม่สมบูรณ์	3.35	1.34	ปานกลาง
ซอฟต์แวร์บัญชีไม่เหมาะสม ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน	3.35	1.36	ปานกลาง
ผู้ใช้งานแก้ปัญหาจากการใช้ซอฟต์แวร์เองไม่ได้	3.68	1.32	มาก
ขั้นตอนการทำงานด้วยซอฟต์แวร์ซับซ้อนใช้งานยาก	3.12	1.26	ปานกลาง
รูปแบบของเอกสารไม่เป็นไปตามต้องการ	3.04	1.37	ปานกลาง
ซอฟต์แวร์บัญชีไม่มีความยืดหยุ่น	2.80	1.54	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 พบว่าวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมภาคการผลิตในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 190 ราย มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับอุปสรรคจากการนำซอฟต์แวร์บัญชีมาใช้ในกิจการในระดับมากได้แก่ การที่ผู้ใช้งานไม่สามารถแก้ปัญหาที่เกิดจากการใช้ซอฟต์แวร์บัญชีในการปฏิบัติงานเองได้เพราะคู่มือการใช้งานเข้าใจยากหรือไม่มีเมนูช่วยเหลือบนหน้าจอ และบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจไม่เพียงพอในการทำงานโดยใช้ซอฟต์แวร์บัญชี

ตารางที่ 6 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้ซอฟต์แวร์บัญชีกับคุณลักษณะของกิจการด้านขนาดของกิจการ จำนวนปีที่ก่อตั้งกิจการ และจำนวนปีที่กิจการใช้ซอฟต์แวร์บัญชี

(n=190)

คุณลักษณะของกิจการ		ผลิตภัณฑ์	ราคา	การส่งเสริมการตลาด	การจัดจำหน่าย
ขนาดกิจการ	r	0.042	-0.186	-0.060	-0.123
	P-value	0.569	0.010*	0.413	0.090
จำนวนปีที่ก่อตั้งกิจการ	r	0.009	0.007	-0.012	-0.087
	P-value	0.897	0.925	0.870	0.233
จำนวนปีที่ใช้ซอฟต์แวร์บัญชี	r	0.010	-0.028	0.015	-0.155
	P-value	0.887	0.700	0.835	0.033*

* ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตารางที่ 6 ผลการทดสอบด้วยค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่าในส่วนของขนาดกิจการมีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านราคาในทิศทางตรงกันข้าม และจำนวนปีที่กิจการใช้ซอฟต์แวร์บัญชีมีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านการจัดจำหน่ายในทิศทางตรงกันข้าม ส่วนจำนวนปีที่ก่อตั้งกิจการไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านใดเลย

ตารางที่ 7 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกิจการที่มีประเภทของกลุ่มลูกค้าที่แตกต่างกันกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้ซอฟต์แวร์บัญชี

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ ใช้ซอฟต์แวร์บัญชี	ค่าเฉลี่ย ระดับความคิดเห็น		S.D		t	P-value
	ใน	ในและนอก	ใน	ในและนอก		
	ประเทศ	ประเทศ	ประเทศ	ประเทศ		
ผลิตภัณฑ์	4.20	4.41	0.58	0.56	-2.50	0.01*
ราคา	3.63	3.51	0.78	0.92	0.93	0.35
การส่งเสริมการตลาด	3.66	3.63	0.77	0.82	0.23	0.82
การจัดจำหน่าย	3.85	3.61	0.91	1.02	1.66	0.99

* ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตารางที่ 7 ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ t-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่ากิจการที่มีประเภทของลูกค้าเป็นกลุ่มภายในประเทศ และกลุ่มภายในและนอกประเทศมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้ซอฟต์แวร์บัญชีไม่แตกต่างกันในด้านราคา การส่งเสริมการตลาด และการจัดจำหน่าย ยกเว้นปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ซึ่งกิจการที่มีประเภทของลูกค้าเป็นกลุ่มภายในประเทศมีความคิดเห็นว่าปัจจัยดังกล่าวมีผลต่อการตัดสินใจใช้ซอฟต์แวร์บัญชีในระดับมาก แต่กิจการที่มีประเภทของลูกค้าเป็นกลุ่มภายในและนอกประเทศมีระดับความคิดเห็นในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 8 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกิจการที่มีสถานที่ตั้งแตกต่างกันกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้ซอฟต์แวร์บัญชี

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้ซอฟต์แวร์บัญชี	ค่าเฉลี่ย	SD	n	F	P-Value	ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้ซอฟต์แวร์บัญชี	ค่าเฉลี่ย	SD	n	F	P-Value
1. ผลผลิต						2. ราคา					
(1) ตอนบนกลุ่มที่ 1	4.30	0.60	29	0.79	0.54	(1) ตอนบนกลุ่มที่ 1	3.66	0.88	29	1.62	0.17
(2) ตอนบนกลุ่มที่ 2	4.38	0.57	12			(2) ตอนบนกลุ่มที่ 2	4.10	0.60	12		
(3) ตอนบนกลุ่มที่ 3	4.33	0.60	51			(3) ตอนบนกลุ่มที่ 3	3.60	0.90	51		
(4) ตอนล่างกลุ่มที่ 1	4.29	0.50	85			(4) ตอนล่างกลุ่มที่ 1	3.50	0.81	85		
(5) ตอนล่างกลุ่มที่ 2	4.03	0.93	13			(5) ตอนล่างกลุ่มที่ 2	3.38	0.85	13		
รวม	4.29	0.58	190			รวม	3.58	0.84	190		
3. การส่งเสริมการตลาด						4. การจัดจำหน่าย					
(1) ตอนบนกลุ่มที่ 1	3.67	0.75	29	0.15	0.97	(1) ตอนบนกลุ่มที่ 1	3.80	0.88	29	0.91	0.46
(2) ตอนบนกลุ่มที่ 2	3.75	0.62	12			(2) ตอนบนกลุ่มที่ 2	3.94	0.92	12		
(3) ตอนบนกลุ่มที่ 3	3.63	0.80	51			(3) ตอนบนกลุ่มที่ 3	3.90	0.86	51		
(4) ตอนล่างกลุ่มที่ 1	3.65	0.81	85			(4) ตอนล่างกลุ่มที่ 1	3.66	1.02	85		
(5) ตอนล่างกลุ่มที่ 2	3.52	0.86	13			(5) ตอนล่างกลุ่มที่ 2	3.48	1.11	13		
รวม	3.65	0.79	190			รวม	3.75	0.96	190		

จากตารางที่ 8 ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F-test ด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่ากิจการที่มีสถานที่ตั้งในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งอยู่ในกลุ่มจังหวัดที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้ซอฟต์แวร์บัญชีทั้งในด้านผลผลิต ราคา การส่งเสริมการตลาด และการจัดจำหน่ายไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 9 ปริมาณการใช้ซอฟต์แวร์บัญชีในการจัดทำข้อมูลทางด้านบัญชีการเงินจำแนกตามขนาดกิจการ

ข้อมูลด้านบัญชีการเงิน		ขนาดย่อม		ขนาดกลางค่อนข้างเล็ก		ขนาดกลางค่อนข้างใหญ่		รวม	
		ใช้		ใช้		ใช้		ใช้	
		ไม่ใช้	ไม่ใช้	ไม่ใช้	ไม่ใช้	ไม่ใช้	ไม่ใช้	ไม่ใช้	ไม่ใช้
งบดุล	จำนวน	51	7	53	3	68	8	172	18
	ร้อยละ	87.90	12.10	94.60	5.40	89.50	10.50	90.50	9.50
งบกำไรขาดทุน	จำนวน	52	6	53	3	67	9	172	18
	ร้อยละ	89.70	10.30	94.60	5.40	88.20	11.80	90.50	9.50
งบกำไรสะสม	จำนวน	48	10	50	6	66	10	164	26
	ร้อยละ	82.80	17.20	89.30	10.70	86.80	13.20	86.30	13.70
งบกระแสเงินสด	จำนวน	47	11	46	10	50	26	143	47
	ร้อยละ	81.00	19.00	82.10	17.90	65.80	34.20	75.30	24.70
งบต้นทุนการผลิต	จำนวน	46	12	52	4	61	15	159	31
	ร้อยละ	79.30	20.70	92.90	7.10	80.30	19.70	83.70	16.30
งบต้นทุนขาย	จำนวน	45	13	52	4	61	15	158	32
	ร้อยละ	77.60	22.40	92.90	7.10	80.30	19.70	83.20	16.80

จากตารางที่ 9 พบว่าไม่ว่าจะเป็นกิจการขนาดย่อม ขนาดกลางค่อนข้างเล็กหรือขนาดกลางค่อนข้างใหญ่มีสัดส่วนในการใช้ซอฟต์แวร์บัญชีในการจัดทำข้อมูลทางด้านบัญชีการเงินมากกว่าสัดส่วนที่ไม่ใช้ซอฟต์แวร์บัญชีในการจัดทำข้อมูลทางด้านบัญชีการเงินเช่นเดียวกัน โดยส่วนใหญ่มีการใช้ซอฟต์แวร์บัญชีในการจัดทำงบดุลและงบกำไรขาดทุนคิดเป็นร้อยละ 90.50 ของจำนวนกิจการทั้งหมด

ตารางที่ 10 ปริมาณการใช้ซอฟต์แวร์บัญชีในการจัดทำข้อมูลทางด้านบัญชีบริหารจำแนกตามขนาดกิจการ

		(n = 190)							
ข้อมูลด้านบัญชีการเงิน		ขนาดย่อม		ขนาดกลางค่อนข้างเล็ก		ขนาดกลางค่อนข้างใหญ่		รวม	
		ใช่	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่
งบประมาณขาย	จำนวน	24	34	30	26	50	26	104	86
	ร้อยละ	41.40	58.60	53.60	46.40	65.80	34.20	54.70	45.30
งบประมาณการผลิต	จำนวน	23	35	30	26	46	30	99	91
	ร้อยละ	39.70	60.30	53.60	46.40	60.50	39.50	52.10	47.90
งบประมาณสินค้าคงเหลือ	จำนวน	26	32	27	29	53	23	106	84
	ร้อยละ	44.80	55.20	48.20	51.80	69.70	30.30	55.80	44.20
งบประมาณวัตถุดิบทางตรง	จำนวน	25	33	27	29	45	31	97	93
	ร้อยละ	43.10	56.90	48.20	51.80	59.20	40.80	51.10	48.90
งบประมาณแรงงานทางตรง	จำนวน	24	34	26	30	45	31	95	95
	ร้อยละ	41.40	58.60	46.40	53.60	59.20	40.80	50.00	50.00
งบประมาณค่าใช้จ่ายการผลิต	จำนวน	26	32	29	27	55	21	110	80
	ร้อยละ	44.80	55.20	51.80	48.20	72.40	27.60	57.90	42.10
งบประมาณค่าใช้จ่ายการดำเนินงาน	จำนวน	28	30	29	27	55	21	112	78
	ร้อยละ	48.30	51.70	51.80	48.20	72.40	27.60	58.90	41.10
งบประมาณเงินสด	จำนวน	25	33	30	26	45	31	100	90
	ร้อยละ	43.10	56.90	53.60	46.40	59.20	40.80	52.60	47.40
งบประมาณงบกำไรขาดทุน	จำนวน	25	33	30	26	49	27	104	86
	ร้อยละ	43.10	56.90	53.60	46.40	64.50	35.50	54.70	45.30
งบประมาณงบดุล	จำนวน	24	34	30	26	50	26	104	86
	ร้อยละ	41.40	58.60	53.60	46.40	65.80	34.20	54.70	45.30
งบประมาณงบกระแสเงินสด	จำนวน	23	35	28	28	40	36	91	99
	ร้อยละ	39.70	60.30	50.00	50.00	52.60	47.40	47.90	52.10
งบประมาณงบกำไรขาดทุนสุทธิ	จำนวน	20	38	27	29	37	39	84	106
	ร้อยละ	34.50	65.50	48.20	51.80	48.70	51.30	44.20	55.80
รายงานการวิเคราะห์สภาพคล่อง	จำนวน	18	40	16	40	30	46	64	126
	ร้อยละ	31.00	69.00	28.60	71.40	39.50	60.50	33.70	66.30
รายงานการวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร	จำนวน	18	40	16	40	30	46	64	126
	ร้อยละ	31.00	69.00	28.60	71.40	39.50	60.50	33.70	66.30
รายงานการวิเคราะห์ความสามารถในการบริหารทรัพย์สิน	จำนวน	19	39	16	40	31	45	66	124
	ร้อยละ	32.80	67.20	28.60	71.40	40.80	59.20	34.70	65.30

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อมูลด้านบัญชีการเงิน		ขนาดย่อม		ขนาดกลางค่อนข้างเล็ก		ขนาดกลางค่อนข้างใหญ่		รวม	
		ใช่	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่
รายงานการวิเคราะห์	จำนวน	18	40	15	41	32	44	65	125
ความสามารถในการชำระหนี้ระยะยาว	ร้อยละ	31.00	69.00	26.80	73.20	42.10	57.90	34.20	65.80
รายงานการวิเคราะห์	จำนวน	44	14	52	4	64	12	160	30
การขาย	ร้อยละ	75.90	24.10	92.90	7.10	84.20	15.80	84.20	15.80
รายงานการวิเคราะห์	จำนวน	45	13	46	10	66	10	157	33
อายุลูกหนี้	ร้อยละ	77.60	22.40	82.10	17.90	86.80	13.20	82.60	17.40
รายงานการวิเคราะห์	จำนวน	49	9	51	5	69	7	169	21
การชำระหนี้จากลูกหนี้	ร้อยละ	84.50	15.50	91.10	8.90	90.80	9.20	88.90	11.10
รายงานการวิเคราะห์	จำนวน	47	11	51	5	66	10	164	26
การซื้อ	ร้อยละ	81.00	19.00	91.10	8.90	86.80	13.20	86.30	13.70
รายงานการวิเคราะห์	จำนวน	46	12	46	10	65	11	157	33
อายุเจ้าหนี้	ร้อยละ	79.30	20.70	82.10	17.90	85.50	14.50	82.60	17.40
รายงานการรับ-จ่าย	จำนวน	48	10	51	5	65	11	164	26
สินค้าคงเหลือ	ร้อยละ	82.80	17.20	91.10	8.90	85.50	14.50	86.30	13.70
รายงานสินค้าเสื่อมสภาพ	จำนวน	22	36	20	36	45	31	87	103
	ร้อยละ	37.90	62.10	35.70	64.30	59.20	40.80	45.80	54.20
รายงานการเคลื่อนไหว	จำนวน	41	17	49	7	64	12	154	36
ของสินค้าคงเหลือ	ร้อยละ	70.70	29.30	87.50	12.50	84.20	15.80	81.10	18.90
รายงานการซื้อ-ขาย	จำนวน	32	26	31	25	62	14	125	65
สินทรัพย์ถาวร	ร้อยละ	55.20	44.80	55.40	44.60	81.60	18.40	65.80	34.20
รายงานทะเบียนสินทรัพย์	จำนวน	36	22	42	14	66	10	144	46
ถาวรและค่าเสื่อมราคา	ร้อยละ	62.10	37.90	75.00	25.00	86.80	13.20	75.80	24.20
รายงานเงินเดือนและภาษี	จำนวน	27	31	25	31	55	21	107	83
บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่าย	ร้อยละ	46.60	53.40	44.60	55.40	72.40	27.60	56.30	43.70
รายงานการประเมินผล	จำนวน	10	48	14	42	21	55	45	145
ประสิทธิภาพของพนักงาน	ร้อยละ	17.20	82.80	25.00	75.00	27.60	72.40	23.70	76.30
รายงานวัตถุดิบทางตรง	จำนวน	34	24	42	14	61	15	137	53
	ร้อยละ	58.60	41.40	75.00	25.00	80.30	19.70	72.10	27.90
รายงานแรงงานทางตรง	จำนวน	32	26	41	15	60	16	133	57
	ร้อยละ	55.20	44.80	73.20	26.80	78.90	21.10	70.00	30.00
รายงานค่าใช้จ่ายการผลิต	จำนวน	34	24	42	14	62	14	138	52
	ร้อยละ	58.60	41.40	75.00	25.00	81.60	18.40	72.60	27.40
รายงานการวิเคราะห์	จำนวน	30	28	39	17	55	21	124	66
ผลต่าง	ร้อยละ	51.70	48.30	69.60	30.40	72.40	27.60	65.30	34.70
รายงานผลการดำเนินงาน	จำนวน	21	37	23	33	44	32	88	102
	ร้อยละ	36.20	63.80	41.10	58.90	57.90	42.10	46.30	53.70

ข้อมูลด้านบัญชีการเงิน		ขนาดย่อม		ขนาดกลางค่อนข้างเล็ก		ขนาดกลางค่อนข้างใหญ่		รวม	
		ใช่	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่
รายงานการวิเคราะห์	จำนวน	25	33	26	30	42	34	93	97
ต้นทุน-ปริมาณ-กำไร	ร้อยละ	43.10	56.90	46.40	53.60	55.30	44.70	48.90	51.10
จุดคุ้มทุนและการกำหนด									
ราคาขาย									
รายงานการวิเคราะห์	จำนวน	15	43	17	39	27	49	59	131
โครงการลงทุน	ร้อยละ	25.90	74.10	30.40	69.60	35.50	64.50	31.10	68.90

จากตารางที่ 10 พบว่ากิจการที่ขนาดแตกต่างกันมีปริมาณการใช้ซอฟต์แวร์บัญชีในการจัดทำข้อมูลแตกต่างกันในกลุ่มของงบประมาณดำเนินงาน งบประมาณการเงิน รายงานเงินเดือนและภาษีเงินได้ บุคลากรตามหลัก ณ ที่จ่าย รายงานผลการดำเนินงาน และรายงานการวิเคราะห์ต้นทุน-ปริมาณ-กำไร จุดคุ้มทุนและการกำหนดราคาขาย ซึ่งส่วนใหญ่วิสาหกิจขนาดกลางค่อนข้างใหญ่มีส่วนการใช้ซอฟต์แวร์บัญชีในการจัดทำข้อมูลดังกล่าวมากกว่าวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลางค่อนข้างเล็ก แต่โดยภาพรวมกิจการที่ขนาดต่างกันมีปริมาณการใช้ซอฟต์แวร์บัญชีในการจัดทำข้อมูลในกลุ่มของรายงานเกี่ยวกับการขายและลูกหนี้ รายงานเกี่ยวกับการซื้อและเจ้าหนี้ รายงานเกี่ยวกับสินค้าคงเหลือ รายงานเกี่ยวกับสินทรัพย์ถาวร และรายงานต้นทุนมากกว่าที่ไม่ใช่ ซึ่งสัดส่วนการใช้ซอฟต์แวร์บัญชีในการจัดทำข้อมูลดังกล่าวมากกว่าร้อยละ 65

สรุปผลการศึกษา

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้ซอฟต์แวร์บัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมภาคการผลิตในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือคือ ด้านผลิตภัณฑ์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารที่ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้ซอฟต์แวร์บัญชีมากที่สุด ส่วนประโยชน์จากการใช้ซอฟต์แวร์บัญชีคือ ข้อมูลทางการบัญชีมีความถูกต้อง ครบถ้วน และอุปสรรคจากการใช้ซอฟต์แวร์บัญชีคือ ผู้ใช้งานไม่สามารถแก้ปัญหาได้เอง จากการทดสอบทางสถิติพบว่า ขนาดกิจการมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปัจจัยด้านราคา จำนวนปีที่กิจการใช้ซอฟต์แวร์บัญชีมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปัจจัยด้านการจัดจำหน่าย และประเภทของกลุ่มลูกค้าที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ที่

แตกต่างกัน และยังพบว่ากิจการที่มีขนาดแตกต่างกันมีปริมาณการใช้ซอฟต์แวร์บัญชีในการจัดทำข้อมูลทางด้านบัญชีการเงินในสัดส่วนที่มากเช่นเดียวกัน โดยมีการนำซอฟต์แวร์บัญชีมาใช้ในการจัดทำงบดุลและงบกำไรขาดทุนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90.50 ส่วนข้อมูลทางด้านบัญชีบริหารกิจการที่มีขนาดแตกต่างกันมีปริมาณการใช้ซอฟต์แวร์บัญชีในการจัดทำข้อมูลทางด้านบัญชีบริหารมากเช่นเดียวกัน โดยนำไปใช้ในการจัดทำรายงานเกี่ยวกับการขายและลูกหนี้ รายงานเกี่ยวกับการซื้อและเจ้าหนี้ รายงานเกี่ยวกับสินค้าคงเหลือ รายงานเกี่ยวกับสินทรัพย์ถาวร และรายงานต้นทุน โดยมีสัดส่วนการใช้ซอฟต์แวร์บัญชีในการจัดทำข้อมูลดังกล่าวมากกว่าร้อยละ 65 เนื่องจากเป็นรายงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลที่น่าไป

แสดงในข้อมูลทางการบัญชีการเงิน อีกทั้งยังเป็น
รายงานพื้นฐานสำหรับธุรกิจผลิตซึ่งผู้บริหาร
ทุกระดับสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหาร
ได้

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่าผู้ผลิต
ซอฟต์แวร์บัญชีควรพัฒนาซอฟต์แวร์บัญชีและการ
ให้บริการ โดยพิจารณาในด้านผลิตภัณฑ์เป็นอันดับ
แรก และควรพิจารณาถึงคุณลักษณะของกิจการ
ด้านขนาดกิจการ จำนวนปีที่กิจการใช้ซอฟต์แวร์
บัญชี และประเภทของกลุ่มลูกค้าร่วมด้วย ส่วน
ผู้บริหารควรพิจารณาเลือกซอฟต์แวร์บัญชีที่มีคู่มือ
การใช้ที่อธิบายละเอียดและเข้าใจง่าย รวมถึงมีเมนู
ช่วยเหลือบนหน้าจอเพื่อให้บุคลากรสามารถแก้
ปัญหาได้เอง และควรให้ความสำคัญกับการพัฒนา
บุคลากรของกิจการในการใช้ซอฟต์แวร์บัญชีให้
สามารถใช้งานซอฟต์แวร์บัญชีได้อย่างเต็ม
ประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยลดอุปสรรคจากการใช้
ซอฟต์แวร์บัญชีลงได้ และควรให้ความสำคัญกับการ
จัดทำและการใช้ข้อมูลทางด้านบัญชีบริหารที่จำเป็น
ต่อกิจการเพื่อให้ผู้บริหารสามารถวางแผน ควบคุม
และตัดสินใจในการบริหารงานได้ดียิ่งขึ้น ส่วน
นักบัญชีควรชี้แนะให้ผู้บริหารทราบถึงความสำคัญ
ของข้อมูลทางด้านบัญชีบริหาร

กชกร เฉลิมกาญจนา. 2549. **การบัญชีบริหาร**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. 2549. การสำรวจทัศนคติของการนำคอมพิวเตอร์มาช่วยงาน วิเคราะห์และนำเสนอเทคนิคด้านการบัญชีบริหารของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. **จุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์** 28 (109): 1-19.

ครุฑชิต มัลลวงค์. 2547. การส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์. **ส่งเสริมเทคโนโลยี** 31 (174): 99-104.

ดวงสมร อรพินทน์ และคณะ. **การบัญชีการเงิน**. 2546. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นภาพร ลิขิตวงศ์จร และ ไพลิน ตรงเมธีรัตน์. 2551. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีของหน่วยธุรกิจในจังหวัดขอนแก่น. **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย** 28 (1): 33-47.

นิตยา งามแดน. 2550. **การบัญชีการเงิน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เบญจมาศ อภิสิทธิ์ภิญโญ และคณะ. 2548. **การบัญชีเพื่อการจัดการ**. นครราชสีมา: บริษัท โชคเจริญมาร์เก็ตติ้ง จำกัด.

บุญอนันต์ ไชยชลอ. 2549. **การบัญชีบริหาร**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ประนอม คำผา. 2545. รายงานการวิจัยเรื่อง **การศึกษาสภาพการใช้ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ในงานบัญชีของบริษัทจำกัดและห้างหุ้นส่วนจำกัดในจังหวัดอุบลราชธานี**. สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.

พลพฐ ปิยวรรณ. 2537. **ระบบบัญชีโดยคอมพิวเตอร์**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: บริษัท สำนักพิมพ์ธรรมนิติ จำกัด.

พลพฐ ปิยวรรณ และ สุภาพร เชิงเอี่ยม. 2549. **ระบบสารสนเทศทางการบัญชี**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: บริษัท จูนพับลิชชิ่ง จำกัด.

มนู อรดีดลเชษฐ์. 2545. **การใช้คอมพิวเตอร์ในงานบัญชี**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิชณีพร เศรษฐฐักโก. 2548. **ระบบสารสนเทศทางการบัญชี**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ศูนย์ประสานงานที่ปรึกษา SME Thaland.NET. ม.ป.ป. **เกี่ยวกับ SMEs** (Online). http://hypershops.tripod.com/sme_about.html, 6 มิถุนายน 2550.

สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. 2547. **มาตรฐานการบัญชีของไทย ฉบับรวมเล่ม (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) เล่ม 1**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย.

สุวรรณ หวังเจริญเดช, นงลักษณ์ แสงมหาชัย, และ นิตพงษ์ สงศรีโรจน์. 2545. **รายงานการวิจัยเรื่อง การจัดทำและการใช้สารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจในจังหวัดมหาสารคาม**. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. 2549. **รายงานสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2548**. ปทุมธานี: บริษัท ทางสะดวก (ประเทศไทย) จำกัด.

อัจฉราพร โชติพฤกษ์. 2548. **การบัญชีการเงิน**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: บริษัท เอส. อาร์. พรินติ้ง แมสโปรดักส์ จำกัด.

Ajay Adhikari, and Hao Zhang. 2003. Organizational context and selection of international accounting software: An exploratory study. **Advances in International Accounting** 16: 1-16.

Ajay Adhikari, Marc I. Lebow, and Hao Zhang. 2004. Firm characteristics and selection of international accounting software. **International Accounting, Auditing & Taxation** 13: 53-69.

Marc I. Lebow, and Ajay Adhikari. 1995. Software that speaks your language. **Accountancy** 65-72.

Marius A. Janson, and Ashok Subramanian. 1996. Packged software: Selection and implementation policies. **INFOR** 34: 133-151.

Philip Kotler. 2003. **Marketing Management**. The 11st edition. USA: Prentice Hall.

Vlatka Hlupic, and Ray J. Paul. 1999. Guidelines for selection of manufacturing simulation software. **IIE Transactions** 31: 21-29.